

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
-AUTORITETI I KONKURENCËS-
Komisioni i Konkurrencës

V E N D I M

Nr. 331, datë 07.10.2014

Mbi

“Autorizimin e përqendrimit të realizuar nëpërmjet transferimit të 76% të aksioneve të shoqërisë CEZ SH.A nga shoqëria CEZ A.S. tek Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes”

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

- Znj. Lindita Milo (Lati) Kryetar
- Znj. Rezana Konomi Zv. Kryetar
- Znj. Servete Gruda Anëtar
- Z. Koço Broka Anëtar
- Znj. Iva Zajmi Anëtar;

Në mbledhjen e tij të datës 07.10.2014, shqyrtoi çështjen me :

Objekt: Autorizimin e përqendrimit të realizuar nëpërmjet transferimit të 76% të aksioneve të shoqërisë CEZ SH.A nga shoqëria CEZ A.S. tek Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes.

Baza ligjore: Ligji nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, neni 24, shkronja d, nenet 10-12, në veçanti Kreu III “Përqendrimet e ndërmarrjeve” nenet 53-64, Rregullorja “Për zbatimin e procedurave të përqendrimit të ndërmarrjeve”, Udhëzimi “Për formën e njoftimit të përqendrimit dhe mundësinë për njoftim të thjeshtuar” dhe Formulari “Për njoftimin e përqendrimit”.

Komisioni i Konkurrencës pas shqyrtimit të raportit të përqendrimit,

V Ë R E N S E:

I. Transaksioni dhe Përqendrimi

Transaksioni i transferimit të 76% të aksioneve të shoqërisë CEZ SH.A (OSHEE SH.A) nga shoqëria CEZ A.S. tek Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes (MZHETS) realizohet nëpërmjet “Marrëveshjes për blerje

aksionesh”, midis CEZ A.S (Shitësi) dhe Ministria Shqiptare e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes (MZHETS) që vepron në emër të Republikës së Shqipërisë (Blerësi).

Objekti i kontratës është tërësia e aksioneve të zotëruara nga shoqëria CEZ A.S, që përbëjnë pjesën prej 76% të aksioneve të CEZ SH.A (OSHEE SH.A).

MZHETS përfton me anë të kësaj kontrate 76% të aksioneve të shoqërisë OSHEE SH.A duke u bërë kështu zotëruesi i vetëm i 100% të aksioneve të kësaj shoqërie dhe duke e rikthyer atë në një shoqëri me kapital tërësisht shtetëror.

Ky transferim i aksioneve ishte i nevojshëm për shkak se zgjidhja me mirëkuptim, nga ku edhe nënshkrimi i marrëveshjes më datë 23 Qershor 2014, ka qenë një kërkesë e institucioneve ndërkombëtare financiare, me qëllim lëvrimin e fondeve të nevojshme për rimëkëmbjen e sektorit.

Transaksioni i realizuar ndërmjet palëve pjesëmarrëse në kuptim të nenit 10/1/b dhe 10/2 të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003, “Për mbrojtjen e konkurrencës”, i ndryshuar, është përftim i kontrollit të vetëm, për këtë arsye i nënshtrohet procesit të kontrollit të përqendrimeve..

II. Procedura e ndjekur

Autoriteti Konkurrencës është njohur për përqendrimin me objekt përftimit e kontrollit të vetëm dhe ekskluziv të shoqërisë OSHEE SH.A nëpërmjet transferimit të pjesës prej 76% të aksioneve të kapitalit aksionar nga CEZ A.S tek MZHETS, me anë të shkresës nr. 378 prot, më datë 15 Shtator 2014, nga Ministri i Energjisë dhe Industrisë.

Autoriteti i Konkurrencës, menjëherë i është përgjigjur Ministrisë me shkresën nr. 378/1 prot., datë 15 Shtator 2014, ku i ka kërkuar të plotësojë dokumentacionin përkatës sipas legjislacionit për Përqendrimet e Ndërmarrjeve.

Gjithashtu Sekretariati i ka kërkuar Qendrës Kombëtare të Regjistrimit (QKR) dhe Drejtorisë Rajonale Tatimore të Tatimpaguesve të Mëdhenj, bilancet e konsoliduara të shoqërive OSHEE SH.A , Shared Services Albania SH.A dhe CEZ Trade Albania Sh.p.k. për vitet 2011-2013, me shkresë nr. 378/2 prot., datë 24. 09.2014. Kjo kërkesë i është bërë edhe OSHEE SH.A me shkresë nr. 423 prot., datë 01.10.2014.

Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes ka depozituar me anë të shkresës nr. 378/3 prot., datë 03.10.2014, Fomularin e Thjeshtuar të Njoftimit të Përqendrimin dhe dokumentacionin përkatës.

Së fundmi, OSHEE ka depozituar pasqyrat financiare të audituara për vitin 2013 për shoqërinë CEZ SH.A , me anë të postës elektronike, ndërsa Drejtoria Rajonale Tatimore e Tatimpaguesve të Mëdhenj ka sjellë dokumentacionin e kërkuar me shkresë nr. 378/4 prot., datë 06.10.2014. Të njëjtin dokumentacion ka sjellë edhe QKR me anë të shkresës nr. 378/5 prot., datë 06.10.2014.

Autoriteti i Konkurrencës, më datë 15 Shtator 2014, në faqen zyrtare ka publikuar njoftimin për shprehjen e interesit të palëve të treta. Nga palët e treta nuk ka patur asnjë koment mbi procedurën e kontrollit të përqendrimit MZHETS - CEZ A.S deri në momentin e dorëzimit të këtij raporti.

III. Palët në transaksion

a. Ministria Shqiptare e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes (MZHETS), në cilësinë e palës **blerëse**, e cila vepron si përfaqësuese e Republikës së Shqipërisë, në këtë Marrëveshje do të jetë edhe zotëruese e 100% të aksioneve të shoqërisë OSHEE SH.A .

b. Operatori i Shpërndarjes së Energjisë Elektrike (OSHEE SH.A), në cilësinë e shoqërisë **target**, është një shoqëri e themeluar dhe që funksionon sipas legjislacionit shqiptar, me numër rregjistri K72410014H, me seli në adresën “Njësia Bashkiake nr. 5, Rr. Andon Zako Cajupi ”, pallati Conad , kati 3, Tiranë.

Shoqëria ushtron veprimtarinë e saj sipas kuadrit rregullator të ERE-s. Në zbatim të vendimit të Bordit të Komisionerëve të ERE nr. 4, datë 21 Janar 2013 “Për heqjen e liçencave për aktivitetin e shpërndarjes të energjisë elektrike dhe aktivitetit të furnizimit publik me pakicë të energjisë elektrike të shoqërisë CEZ Shpërndarje SH.A ” është vendosur: 1). Vënia në administrim të përkohshëm të shoqërisë CEZ Shpërndarje SH.A sipas nenit 18, pika 4, gërma c), e Ligjit 9072 datë 22.05.2003 “Për sektorin e energjisë elektrike” të ndryshuar dhe 2). Gjatë periudhës së përkohshme të administrimit pezullohen të gjitha përgjegjësitë dhe kompetencat e organeve të shoqërisë CEZ Shpërndarje SH.A , si dhe të aksionerëve të saj ne funksion të detyrimeve të liçencës.

c. Shoqëria CEZ A.S, në cilësinë e **shitësit**, është një shoqëri aksionere, e themeluar dhe që funksionon sipas legjislacionit çek, me seli në Pragë 4, Duhova 2/1444, 14053, Çeki, e regjistruar në Rregjistrin Tregtar të Gjykatës së Rrethit Pragë, me numër dosje 1581 “CEZ A.S”. Objekti i shoqërisë është (i) prodhimi i energjisë; (ii) shpërndarja e energjisë; (iii) tregtimi i energjisë (iv) instalimi i instrumenteve matës, etj. Në Shqipëri shoqëria zotëronte, përveç shoqërisë CEZ SH.A , edhe shoqëritë Shared Services Albania SH.A dhe CEZ Trade Albania Sh.p.k.

IV. Xhiro e ndërmarrjeve

- Xhiro totale në **tregun ndërkombëtar**¹ është XXX Lekë:
 - **CEZ Group** : XXXCZK² = XXX Lekë
- Xhiro totale në **tregun e brendshëm**³: është XXX Lekë:
 - **CEZ Shpërndarje (OSHEE)** : XXX Lekë
 - **CEZ Trade Albania sh.p.k.** : XXX Lekë
 - **Shared Services Albania SH.A .** : XXX Lekë

Palët në transaksion plotësojnë kriteret e xhiros së përcaktuar në nënin 12, pika 1 të Ligjit nr 9121, datë 28.07.2003 “ Për mbrojtjen e konkurrencës”, i ndyshuar dhe si rrjedhojë ky transaksion është objekt autorizimi nga Komisioni i Konkurrencës.

V. Tregu përkatës

Në përputhje me rregulloret dhe udhëzimet për përqendrimet dhe sipas veprimtarisë që kryejnë palët pjesëmarrëse në këtë transaksion, **treg përkatës produkti** do të konsiderojmë:

- ❖ **shpërndarjen e energjisë elektrike nëpërmjet sistemit të shpërndarjes dhe;**
- ❖ **furnizimin/shitjen e energjisë elektrike tek konsumatori përfundimtar.**

Tregu përkatës gjeografik: Për vlerësimin e këtij transaksioni dhe efektet që do të sjellë në treg, treg përkatës gjeografik do të konsiderohet **tregu i brendshëm**/territori i Republikës së Shqipërisë.

Sistemi i shpërndarjes është i ndarë në 10 qendra rajonale shërbimi, të cilat shërbejnë për tensione me voltazh të ulët dhe të mesëm dhe 5 zona me tension me voltazh të lartë. Shumica e zonave janë të ndara në katër dhe pesë agjensi. Numri i agjensive shkon deri në 39.

Megjithëse palët pjesëmarrëse në përqëndrim ushtrojnë veprimtarinë e tyre në të njëjtin nivel tregu të furnizimit dhe shpërndarjes së energjisë elektrike, veçojmë që në tregun e brendshëm, vetëm OSSH është e pranishme, pra nuk kemi të bëjmë me tregje të prekura.

(i) Tregu i shpërndarjes së energjisë elektrike

¹ Burimi: www.xe.com 1CZK=5.09 lekë

² Burimi: Raporti vjetor 2013 i CEZ Group, fq 64

³ Burimi: Pasqyrat Financiare të Audituar të CEZ Shpërndarje Sh.a., CEZ Trade Albania dhe Shared Service Albania viti 2013, fq 8

"Shpërndarje" është transporti i energjisë elektrike në sistemet shpërndarëse të tensionit të mesëm dhe të ulët, duke pasur parasysh shpërndarjen të konsumatori i fundit. "Shoqëri shpërndarjeje" është person i licencuar për të kryer shpërndarjen e energjisë elektrike në një zonë të caktuar. Në rastin tonë është OSHEE. OSHEE-ja zotëron, mirëmban, zgjeron dhe operon sistemin e shpërndarjes në të gjithë Shqipërinë. Ajo është përgjegjëse për blerjen e energjisë elektrike për të mbuluar të gjitha humbjet në sistemin e shpërndarjes. Tarifat, termat dhe kushtet e shërbimeve të shpërndarjes, që sigurohen nga OSHEE-ja rregullohen nga ERE. OSHEE-ja është përgjegjëse për reduktimin e humbjeve teknike dhe joteknike në sistemin e shpërndarjes, sipas kushteve të përcaktuara nga ERE.

Ajo kryen transportin e energjisë elektrike në rrjete shpërndarje të tensionit të mesëm dhe të ulët 35kv, 20kv, 10kv, 6kv dhe 0.4kv për lëvrim të klientët duke u bazuar në kërkesat e përdoruesve të lidhur me Sistemin e Shpërndarjes, si dhe në Planifikimin e Sistemit të Transmetimit të realizuar nga OST. OSHEE, Furnizuesi Publik me Pakicë dhe Operatori i Sistemit të Transmetimit bashkëpunojnë për të plotësuar detyrimet e tyre lidhur me planifikimin e rrjeteve përkatëse dhe bazuar në vendime të marra së bashku, përballojnë së bashku kostot e studimeve të kërkuara për veprimet planifikuese.

(ii) Tregu i furnizimit / shitjes së energjisë elektrike tek konsumatori përfundimtar

OSHEE / Furnizuesi publik me pakicë furnizon / shet, mat dhe lexon matësat e konsumit të energjisë dhe i faturon konsumin e energjisë elektrike të klientët tariforë me tarifa të rregulluara sipas Metodologjisë së Llogaritjes së Tarifave të Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes së Energjisë Elektrike, miratuar nga ERE.

VI. Analiza e konkurrencës

Operatori i Shpërndarjes së Energjisë Elektrike ka ekskluzivitet menaxhimin, mirëmbajtjen dhe zhvillimin e rrjetit të shpërndarjes së energjisë elektrike të tensioneve 35, 20, 10, 6 dhe 0,4 kV, si dhe menaxhimin e nën-stacioneve me tension 110 kV dhe më të ulët. OSHEE SH.A gjithashtu ka dhe ekskluzivitetin e Furnizimit Publik me Pakicë në tregun e energjisë elektrike për konsumatorët tariforë.

Përqëndrimi i njoftuar shprehet në formën e rikthimit të një monopoli publik nga një shoqëri private, e cila zotëronte kontrollin e operatorit të sistemit të shpërndarjes pasi kishte 76 % të aksioneve.

Komisioni i Konkurrencës me Vendimin nr. 111, datë 15.05.2009 "Mbi autorizimin e përqendrimit të realizuar nëpërmjet transaksionit të shitblerjes së

76% të aksioneve të OSSH SH.A nga Ministria e Ekonomisë, Tregtisë dhe Energjetikës tek shoqëria CEZ A.S” ka autorizuar transferimin e 76% të aksioneve të kompanisë që zotëronte pozicion monopol në tregun e furnizimit dhe të shitjes me pakicë së energjisë elektrike tek konsumatori përfundimtar. .

Në këtë vendim, Komisioni I Konkurrencës u shpreh për rolin e Entit Rregullator të Energjisë lidhur me dy aspekte si mbrojtja e konsumatorit dhe rregullimi I tregut. Komisioni i Konkurrencës ka rekomanduar rregullimin dhe monitorimin si instrumenta për zhvillimin e një tregu eficient të energjisë elektrike dhe mbrojtjen e konsumatorit nga fuqia e tregut që zotëronte ky monopol.

Në vitet e para pas privatizimit, 2010 dhe 2011, OSSH, si rezultat i uljes së nivelit të humbjeve teknike dhe jo teknike, pati një përmirësim të situatës dhe performancës financiare. Por, që nga viti 2012 e në vijim, treguesit financiarë u përkeqësuan ndjeshëm dhe humbjet arritën në 37 miliardë e 917 milionë lekë (rreth 370 milionë dollarë) ndërkohë që treguesi i humbjeve arriti në 46 %. Kjo performancë financiare ndikoi ndjeshëm në uljen e aftësisë paguese të kompanisë CEZ SH.A , për të blerë energji elektrike

Në kushtet e përkeqësimit të performances së kompanisë së shpërndarjes së energjisë elektrike, më 21 Janar 2013, ERE mori vendimin për heqjen e liçensës kompanisë CEZ Shpërndarje në aktivitetin e shpërndarjes dhe furnizuesit publik me pakicë. Kompania CEZ Shpërndarje u vendos në administrim të përkohshëm, status ky në të cilën kompania vazhdon të qëndrojë edhe sot.

Problematika financiare e operatorit të sistemit të shpërndarjes ka patur efekt në gjithë tregun e energjisë dhe ekonominë në tërësi, për shkak të rolit të energjisë në industri, tregti dhe shërbime dhe në mirëqënien konsumatore.

Ndërmarrja target e këtij transaksioni objekt shqyrtimi, ka një efekt të rëndësishëm në treg, i cili lidhet me fuqinë e tregut që ndërmarrja zotëron, si dhe me llojin e të mirës së ofruar, që është një produkt jetik për ekonominë e vendit dhe konsumatorin shqiptar.

Në këto kushte, përcaktimi i saktë i marrëdhënieve financiare të kësaj kompanie, pritet të ketë efekte si në sjelljen e saj, ashtu dhe në mirëfunksionimin e tregut të energjisë elektrike, në përputhje me parimet e konkurrencës së lirë dhe efektive në këtë sektor.

Për sa më sipër, monitorimi i rregullimit dhe i sjelljes së ndërmarrjes në treg, nga Autoriteti i Konkurrencës në bashkëpunim të ngushtë me ERE-, me synimin rritjen e efijences së këtij tregu është i domosdoshëm.

Nga pikpamja e strukturës së tregut ky përqëndrim nuk e ndryshon pozicionin monopol të ndërmarrjes në treg sipas parashikimeve të nenit 56 të Ligjit “Për mbrojtjen e konkurrencës”, i ndryshuar. Ligji “Për mbrojtjen e konkurrencës” në nenin 3, pika 1, përcakton të njëjtin trajtim për ndërmarrjet për çdo person fizik ose juridik, privat ose publik.

PËR KËTO ARSYE

Në bazë të nenit 24, shkronja d, dhe nenit 56 pika 1, nenit 69 të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”:

VENDOSI:

1. Të autorizojë përqendrimin e realizuar nëpërmjet transferimit të 76% të aksioneve të shoqërisë CEZ SH.A nga shoqëria CEZ A.S. tek Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURRENCËS

Servete GRUDA
()
Anëtar

Koço BROKA
()
Anëtar

Iva ZAJMI
()
Anëtar

Rezana KONOMI
()
Zv. Kryetar

Lindita MILO (LATI)

K R Y E T A R